

**משרד המשפטים
האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי**

הנהלת האגף, ירושלים

**הנחיות לטיפול בתביעות חוב המוגשות באחור
וכן להכרעה בבקשות להארכת מועד(נובמבר 2007)**

בהתאם להוראות סעי' 71 (ב) לפקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש) התש"ס - 1980, החלות, מכח סעיף 353 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג - 1983, גם לגבי הליכי פירוק, רשאי נושה להגיש תביעת חוב תוך ששה חודשים מיום מתן צו הכינוס ו/או צו הפירוק, לפי העניין.

דרישה זו שהנה לכאורה פרוצדור אלית מציבה רף קשיח שיש בו להשפיע על זכויות הנושה בהליך ובכך הופכת לדרישה מהותית, שכן תוצאת סירוב או מנגד קבלת תביעת החוב באחור משליכה הן על זכויות החייב והן על זכויות הנושים.

עם זאת, אפשר המחוקק בסיפא של הסעי' דלעיל הגשת תביעת חוב באחור מטעמים מיוחדים שיירשמו, אם שוכנע בעל התפקיד שהנושה לא יכול היה להגישה במועד שנקבע.

בתי המשפט שנד רשו להכריע בסוגית פרשנות הסיפא של האמור בסעיף במקרים השונים שבאו לפתחם, קבעו הלכות אשר לוקטו על ידנו ועליהן הסתמכנו בבואנו לקבוע את קווי המתאר להנחיות אלו.

מטרת ההנחיות שלהלן לקבוע נוהל אחיד בין מחוזות אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי בטיפול בתביעות חוב המוגשות באחור, לרבות נסיבות אשר עשויות להוות טעמים מיוחדים להארכת מועד להגשת תביעות חוב.

הוראות נוהל

1. תביעת חוב שהוגשה ללא בקשה להארכת מועד, לאחר ששה חודשים מיום צו הכינוס, תוחזר לנושה או לבא כוחו בלוויית המכתב הרצ"ב, שיעודכן ויישמר בתיק הפש"ר הספציפי במערכת המחשוב.
2. הוגשה תביעת חוב באיחור וצורפה לה בקשה להארכת מועד. תכיל הבקשה להארכת מועד נימוקים מפורטים והעובדות הכלולות בה יאומתו בתצהיר.
3. לא פורטו נימוקים או לחילופין לא אומתה הבקשה בתצהיר, יוחזרו המסמכים בצירוף מכתב המפרט נסיבות ההחזרה.

4. פורטו נימוקים להארכת מועד וכן אומתה הבקשה בתצהיר , תעודכן תביעת החוב במערכת המחשב ותצוין העובדה כי התביעה הוגשה באיחור . במקביל יישלח מכתב לנושה או בא כוחו המאשר הגשתה של תביעת החוב אך מציין כי הבקשה להארכת מועד תידון אם וכאשר יעלה הצורך בבדיקת תביעות החוב במסגרת הליך הפש"ר.

5. קם הצורך במסגרת הליך הפש"ר בבדיקת תביעות החוב תבחן הבקשה להארכת מועד והנימוקים המפורטים בה.

שיקולים לקבלת או דחיית בקשה להארכת מועד

1. תביעת חוב יש להגיש בתוך 6 חודשים מיום צו הכינוס ו/או צו הפירוק , לפי העניין. נושה אשר ינמק הגשת תביעת החוב באיחור בהס' תמך על פרסומים שהתעכבו, והגיש תביעת החוב בסמוך אחר ביצוע הפרסומים , יהווה הדבר שיקול להארכת מועד.
[פש"ר 5147/04 (מחוזי ב"ש) הילר איתי נ' הכונ"ר].

2. חייב אשר התחייב לשלוח הודעה לנושיו על דבר מתן צו כינוס או שנקבע בצו שיפוטי כי עליו למסור הודעה לנושיו , ומסר הודעה כאמור , הנטיה תהא שלא לאשר הארכת המועד [פש"ר 2016/01 (מחוזי ת"א) שמש ניסים נ' אורן הראל ; פש"ר 748/90 (מחוזי נצרת) שלום גיא נ' שרגיל ראובן].

מנגד, נושה אשר לא קיבל הודעה ויוכיח כי במהלך ששת החודשים שלאחר מתן צו הכינוס פעל כנגד החייב במסגרת הה וצל"פ או הליך שיפוטי אחר יהא מקום לשקול בחיוב קבלת בקשתו להארכת מועד.
[פש"ר 148/03 (מחוזי נצרת) הבנק הבינלאומי נ' הכונ"ר].

3. לא גילה החייב נושה מנושיו או לא דיווח על נושה בדו"ח חובות ונכסים עת הגיש הבקשה להכרזתו פושט רגל , אף כי החייב ידע דבר נשייתו של א ותו נושה, תהווה העובדה עילה להארכת המועד [פש"ר 161/02 (מחוזי נצרת) בנק לאומי נ' אילן שלגי ; פש"ר 249/04 (מחוזי חיפה) בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' הכונ"ר ; פש"ר 379/97 (מחוזי חיפה) עמר נ' כונס הנכסים].

4. מוסד מסחרי או כל גוף אחר שעיסוקו במתן הלוואות , חזקה כי מחזיק הוא במנגנון לגביית חובות ולכן אין לקבל מנושה כגון זה בקשה להארכת מועד הנסמכת על "אי ידיעה" [פש"ר 1089/04 בנק מסד נ' עו"ד הראל].

5. אין לקבל מנושה כדוגמת מוסד ציבורי או פרטי האמון על ביצוע גבייה , בקשה להארכת מועד הנסמכת על "אי ידיעה" [ברע"א 6610/97 בנק הפועלים נ' הכונ"ר].

6. במקרים בהם אי הידיעה מקורה בהתנהגות החייב פושט הרגל שאינה עולה בקנה אחד עם דרישת תום הלב, לדוגמא, חייב הממשיך לנהל הליכים משפטיים או אחרים עם הנושה מבלי לידע את הנושה על דבר היותו במסגרת הליך פש"ר אזי יהא מקום לקבל בקשת הנושה להארכת מועד [ע"א 673/87, יחזקאל סאלח נ' דורון כוכבי פ"ד מג' (3) 57, עמ' 69-68 ; פש"ר 2440/99 (מחוזי ת"א) קינג השכרת רכב נ' עו"ד גיא אנגלר].

7. מעשה הטעייה לנושה מצד החייב, ממנו יכול נושה להסיק כי החייב עו דנו סולבנטי, יהא בו כדי להוות עילה להארכת מועד [פש"ר 1065/03 (מחוזי ת"א) בנק לאומי למשכנתאות בע"מ נ' עו"ד איתן צנעני; פש"ר 2440/99 (מחוזי ת"א) קינג השכרת רכב נ' עו"ד גיא אנגלר; פש"ר 302/03 (מחוזי חיפה) ע.ס.ג. מרכז אספקה ושיווק בע"מ נ' עו"ד נשר נפתלי; פש"ר 604/01 (מחוזי חיפה) ינאי נ' סולל בונה; בש"א 6444/03 (מחוזי ת"א) ציון חב' לביטוח בע"מ נ' הכונ"ר].

8. מחלת נושה ממושכת אשר מנעה ממנו מלטפל בענייניו או יציאתו של עו ד למילואים כשאינן במשרדו עורכי דין אחרים תהווה עילה להארכת מועד [ב"ש 1038/85 – בנק צפון אמריקה בע"מ נ' עומר גלבווע; ע"א 201/66 מונטיפיורי נ' זלינגר ואח'; ב"ש 210/68 מכמורת חברת פיתוח בתי מלון בע"מ נ' שפיגל ואח'].

9. התרשלות של נושה ו/או של בא כוחו לא תהווה עילה להארכת מועד [פש"ר 2040/01 (מחוזי ת"א) בנק לאומי למשכנתאות בע"מ נ' עו"ד אייל ארנברג; המ' 404/65 מקורות חב' מים בע"מ נ' מ ברזילי ואח'].

10. טעות משרדית או פרשנות שגויה של הדין לא תהווה עילה להארכת מועד. [פש"ר 1021/98 (מחוזי ת"א) הבנק הבינלאומי הראשון נ' עו"ד קאופמן; בש"א (חיפה) 10284/04 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' אהוד שגיא].

11. מינוי ב"כ לנושה או חילופי באי כח לא יהוו טעם מיוחד להארכת מועד [בש"א 1817/07 (עליון) אברהם שנרדך נ' פלס ואח'; בש"א 1894/07 (עליון) רחל סופר נ' כונס הנכסים בנק דיסקונט].

21. אין דינה של תביעת חוב המוגשת באחור של ימים או שבועות ספורים כדין תביעת חוב המוגשת באחור של חודשים או שנים. ככל שמשך האחור רב יותר יזקק הנושה לטעמים מיוחדים כבדי משקל [פש"ר 5171/04 (מחוזי ב"ש) בנק החקלאות בע"מ נ' הכונ"ר].

השיקולים שהוצגו לעיל אינם מהווים רשימה סגורה ויש לבחון כל אחור על פי נסיבותיו, תוך עריכת איזון ראוי בין התכלית של הליכי הפש"ר, זכויותיהם של הנושים וזכויותיו של החייב.

שלמה שחר
האפוטרופוס הכללי
והכונס הרשמי